

Gáivuona Sámesearvi
Kåfjord Sameforening

v/ styremedlem Lars Nilsen
9144 Samuelsberg

Fiskeri og kystdepartementet
Pb 8118 Dep
0032 Oslo

Distriktskvoteordning i 2006 - Høring

Viser til høringsnotat av 23.06.06. Gáivuona Sámesearvi (Kåfjord Sameforening) er i prinsippet positiv til en ordning med distriktskvoter. Dette kan bidra til å rette noe opp i en fiskeripolitikk som de siste 15-20 år har slått svært negativt ut for samiske kyst-og fjordsamfunn. Vi har imidlertid innvendinger til den foreslåtte modellen for fordeling av distriktskvoten. I tillegg mener vi at en fordelingsmodell også må ta med utviklingen over tid som en faktor.

Departementets forslag

Når departementet foreslår at distriktskvotene skal fordeles etter en modell som gir inntrykk av å være matematisk burde modellen gjenspeile dette og valg som gjøres burde begrunnes på en skikkelig måte. Dette gjelder både bruken av distriktsindeksen og definisjonen av fiskeriavhengighet. Vi mener det kan stilles betydelige spørsmål ved modellen.

Distriktsindeksen

Det begrunnes ikke i forslaget hvorfor grensen for å komme under ordningen er satt ved en distriktsindeks på 40. Videre kan en spørre seg hvorfor alle kommuner med en indeks under 40 behandles likt og får en vektning på 1? Hvorfor er ikke vektningen i distriktsindeksen satt som en skala f.eks fra 1-3. Med en skala ville det store spriket mellom kommuner med en indeks på 39 og kommuner med en indeks på kun 1, gitt utslag i tildeling av kvoter. Dette burde begrunnes nærmere.

Definisjonen av fiskeavhengighet

Hvorfor brukes kun vektningene 1 og 4 for å definere fiskeavhengighet? Hvorfor ikke en glidende skala fra 1 til 4. Grensa mellom 20,0 % ansatte innen fiskeri (vekt 1) og 20,1 % (vekt 4) blir voldsomt bratt. Dersom f.eks 15-20 % fiskeriarbeidsplasser hadde gitt vekten 3 kunne det gitt utslag i tildeling av kvoter for noen kommuner. Dette bør derfor begrunnes nærmere. Og hvorfor er grensa satt på minimum 10 % fiskeriarbeidsplasser i forhold til å få uttelling? Er det riktig at kommuner med bare 9 % ansatte innen fiskeri faller helt ut?

Gáivuona Sámesearvi har forståelse for at distriktskvoten ikke kan smøres jevnt utover alle kommuner om de skal ha noen hensikt, men modellen til fordeling som departementet har foreslått virker rett og slett for tilfeldig. Slik forslaget/modellen for fordeling foreligger i dag kan distriktskvoteordningen gi skjeve utslag. En rettferdig fordeling av distriktskvoten er en forutsetning for at ordningen skal ha livets rett.

Historisk moment i kvotefordelingen

Slik Gáivuona Sámesearvi ser det er en ordning med distriktskvoter et bidrag til å rette opp i noe av tidligere tiders feilslåtte fiskeripolitikk. Vi konstaterer at Sjøsamiske områder har blitt hardest rammet av endringer i fiskeripolitikken de siste 15-20 år. Norsk fiskeriforvaltning har derfor et spesielt ansvar for at samiske fiskerier skal ha et eksistensgrunnlag. Vi mener derfor at modellen for fordeling av distriktskvoter må ta høyde for ikke bare dagens fiskeriavhengighet men også fiskets historiske utvikling for de enkelte kommuner.

I modellen må det tas med et moment/kolonne der den historiske betydningen gis vekt. F.eks kan tap av båter/registrerte fiskere/industriarbeidsplasser dokumenteres med gjennomsnittstall for forholdene for 5, 10, 15 og 20 år siden. Dersom ordningen bare skulle forholde seg til tall fra året 2005 gjenspeiles et statisk og uriktig bilde av den tradisjonelle avhengigheten av fisket. Får en derimot en tidshorisont med i fordelingsmodellen vil distriktskvotene gjenspeile svingninger i både fiskeindustrien og næringen forøvrig. En slik modell vil kunne kompensere noe for de siste 15-20 års tap av rettigheter/fiskeriarbeidsplasser i kystsamiske områder.

Med hilsen

Lars Nilsen
styremedlem
Gáivuona Sámesearvi